

B.P.Ed. Sem-II
CC203 - Organization and Administration in Physical Education

P. Pages : 6

Time : Three Hours

GUG/W/22/2804

Max. Marks : 70

Note : 1. All **Five** question are compulsory.

1. Explain the guiding principles of Organization and Administration in Physical Education. **15**

OR

Define Organization and Administration and explain the importance of organization and Administration in Physical Education.

2. What are various types of records and registers? Explain. **15**

OR

What are the problems of school sports? Explain in detail.

3. Explain the meaning and objectives of intramurals and Extramurals. **15**

OR

Explain the meaning of "Tournament". Write its types in details.

4. a) Explain the characteristics of a swimming pool. **7½**

- b) Explain the need and importance of play ground in physical education. **7½**

OR

What is professional preparation in physical Education? Explain.

5. Solve **any ten** of the following. **10**

- 1) A good physical education Teacher should be :-

a) Polite	b) Disciplined
c) Active	d) All of the above

- 2) Among the following pick the option that you should not do in a swimming pool :-

a) Play water polo	b) Diving
c) Keep the water clean	d) Take a bath

- 3) The height of the spring board of a pool with the depth of 4.5 mtr. is :-

a) 3 mtr.	b) 4 mtr.
c) 9 mtr.	d) 10 mtr.

- 4) An intramural tournament helps the student to :-

a) Criticise each other	b) Develop sportman spirit
c) To increase aggressiveness	d) None of these

- 5) Administration in which only one person who is the administrator takes every decision without the input of other is called :-

a) Laissez fair	b) Autocratic
c) Anarchist	d) Democratic

- 6) To organized any type of activities in a fixed program is called
  - a) Curriculum design
  - b) Program planning
  - c) Program Administration
  - d) None of these
- 7) A book in which a stock register is numbered in a systematic manner is called a :-
  - a) Register
  - b) List book
  - c) Quotation
  - d) None of these
- 8) For Olympic level the following surface is used track :-
  - a) Sinder
  - b) Synthetic
  - c) Clay
  - d) Astro turf
- 9) The tournament in which the loosing athlete or team is put out of the tournament is called :-
  - a) League Tournament
  - b) Ladder Tournament
  - c) Round Robin Tournament
  - d) Knock out Tournament
- 10) The competition in which teams or players from several institution came together to compets is called :-
  - a) Intramural
  - b) Extramural
  - c) Exhibition match
  - d) Tuneup match
- 11) The process of rectifying the error in the income expendenture books. Account book and other places is called :-
  - a) Auditing
  - b) Financing
  - c) Banking
  - d) Expenditure
- 12) While purchasing new sports equipments the following should be considered :-
  - a) Good equipment with right price
  - b) Sub-par equipment with low price
  - c) Second hand equipment
  - d) Very expensive equipment

*****

Max. Marks : 70

सुचना :- 1. पाचही प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

1.	शारीरिक शिक्षणात संघटन व प्रशासनाचे मार्गदर्शक सिध्दांत स्पष्ट करा.	15
	किंवा	
	संघटन व प्रशासनाची व्याख्या देऊन शारीरिक शिक्षणात त्यांच्या महत्वांना स्पष्ट करा.	
2.	रेकॉर्ड व रजिस्टर चे विविध प्रकार कोणते आहे? स्पष्ट करा.	15
	किंवा	
	शालेय खेळात कोणकोणत्या समस्या उत्पन्न होतात? सविस्तर वर्णन करा.	
3.	आंतरवर्गीय व बाह्यवर्गीय स्पर्धेचा अर्थ व उद्दीष्टांना स्पष्ट करा.	15
	किंवा	
	क्रिडा स्पर्धेचा अर्थ स्पष्ट करा व त्यांच्या प्रकारांना सविस्तर लिहा.	
4.	अ) तरणतालच्या वैशिष्ट्यांना स्पष्ट करा.	7½
	ब) शारीरिक शिक्षणात क्रिडांगणाची आवश्यकता व महत्वाला स्पष्ट करा.	7½
	किंवा	
	शारीरिक शिक्षणात व्यवसायीक तयारी पासुन काय बोध होतो? सविस्तर वर्णन करा.	
5.	खालीलपैकी कोणतेही दहा प्रश्न सोडवा.	10
1)	योग्य शारीरिक शिक्षक होण्याकरिता आवश्यक आहे :-	
	अ) विनम्र	ब) अनुशासित
	क) क्रियाशील	ड) वरील सर्व
2)	खालीलपैकी कोणते विकल्प तरणतलावात असु नये :-	
	अ) वॉटरपोलो	ब) गोता लावणे
	क) पाण्याची स्वच्छता करणे	ड) आंघोळ करणे
3)	4.5 मी खोलीच्या तरणतलावासाठी स्प्रिंग बोर्डची उंची असावी :-	
	अ) 3 मीटर	ब) 4 मीटर
	क) 9 मीटर	ड) 10 मीटर

- 4) अंतर्वर्गीय प्रतियोगितेचा विद्यार्थ्यांना लाभ मिळतो :-
 अ) एकमेकांची आलोचना   ब) खेळ भावनेचा विकास
 क) आक्रमकतेत वृद्धी   ड) वरीलपैकी कोणतेही नाही
- 5) अशा प्रशासनात, जिथे प्रशासक कोणत्याही व्यक्तीच्या सल्लाशिवाय स्वतः हा निर्णय घेतो, त्याला म्हणतात :-
 अ) लेजज फेयर   ब) ऑटोक्रेटीक (तानाशाही)
 क) अराजकतावादी   ड) प्रजातांत्रिक
- 6) निश्चित कार्यक्रमात कोणत्याही प्रकारची क्रिया संगठित करण्याच्या प्रक्रियेला म्हणतात :-
 अ) पाठ्यक्रम संरचना   ब) कार्यक्रमाची योजना तयार करणे
 क) कार्यक्रम प्रशासन   ड) वरील कोणतेही नाही
- 7) ज्या पुस्तकात स्टॉक रजिस्टरची गणना सुचिबद्ध प्रकारे केली जाते त्याला म्हणतात :-
 अ) रजीस्टर   ब) सुची पुस्तिका
 क) कोटेशन   ड) वरील पैकी कोणतेही नाही
- 8) ऑलम्पिक प्रतियोगितेसाठी खालीलपैकी कोणते धावन पथाचा उपयोग केला जातो :-
 अ) सींडर   ब) सिन्थेटिक
 क) मातीचे धावनपथ   ड) एस्ट्रोटेर्फ
- 9) हरणारा संघ प्रतियोगितेच्या बाहेर जातो, त्या प्रतियोगितेला म्हणतात :-
 अ) लीग प्रतियोगिता   ब) सरळ प्रतियोगिता
 क) राउंड रॉबीन प्रतियोगिता   ड) नॉक आऊट प्रतियोगिता
- 10) विभिन्न संस्थांचे संघ किंवा खेळाडू एकमेकांशी प्रतियोगिता करतात तेव्हा, त्यांना म्हणतात:-
 अ) अन्तर्वर्गीय प्रतियोगिता   ब) बाह्यवर्गीय प्रतियोगिता
 क) प्रदर्शनी प्रतियोगिता   ड) ताळमेळ प्रतियोगिता
- 11) आयव्यय पुस्तिका, वहि खाते आणि अन्य जागी त्रुटी काढण्याच्या प्रक्रियेला म्हणतात :-
 अ) लेखा परिक्षण करणे   ब) आर्थिक सहाय्य करणे
 क) बँकींग   ड) व्यय करणे
- 12) नवीन क्रिडा साहित्य खरेदी करतेवेळी खालील बाबी ध्यानात घ्याव्या :-
 अ) योग्य किंमतीसह योग्य साहित्य   ब) कमी किंमतीत निम्नस्तरीय साहित्य
 क) जुने साहित्य   ड) अधिक किंमतीचे साहित्य

*****

CC203 - Organization and Administration in Physical Education

Time : Three Hours

Max. Marks : 70

सुचनाएँ :- 1. सभी पाच प्रश्न हल करना अनिवार्य है।

1. शारीरिक शिक्षा में संगठन एवं प्रशासन के मार्गदर्शक सिद्धांतों को स्पष्ट किजिये। 15
अथवा
 संगठन एवं प्रशासन की परिभाषा देकर शारीरिक शिक्षा में उनके महत्व को स्पष्ट किजिए।
2. रिकॉर्ड एवं रजिस्टर के विभिन्न प्रकार कौनसे हैं? स्पष्ट किजिये। 15
अथवा
 शालेय खेलों में कौन-कौनसी समस्याएँ होती हैं? विस्तार से वर्णन किजिये।
3. आंतरवर्गीय तथा बहिर्वर्गीय स्पर्धाओं का अर्थ एवं उद्देश्यों को स्पष्ट किजिए। 15
अथवा
 खेल प्रतियोगिता का अर्थ स्पष्ट किजिए तथा उनके प्रकारों को विस्तार से लिखिए।
4. अ) तरणताल की विशेषताओं को स्पष्ट किजिए। 7½
 ब) शारीरिक शिक्षा में खेल मैदान की आवश्यकताओं तथा महत्व को स्पष्ट किजिए। 7½
अथवा
 शारीरिक शिक्षा में व्यावसायिक तैयारी से आप क्या समझते हैं? विस्तृत वर्णन किजिए।
5. निम्नलिखित में से कोई दस प्रश्नों के उत्तर दिजिए। 10
  - 1) एक उच्चतम शारीरिक शिक्षक होना चाहिए :-
 अ) विनम्र ब) अनुशासित
 क) क्रियाशील ड) उपरोक्त सभी
  - 2) निम्नलिखित में से कौनसा विकल्प तरणताल में नहीं किया जाना चाहिए :-
 अ) वॉटरपोलो ब) गोता लगाना
 क) पाणी को स्वच्छ करना ड) नहाना
  - 3) तरणताल में 4.5 मी गहराई के तरणताल के लिये स्प्रिंग बोर्ड की उँचाई होनी चाहिए :-
 अ) 3 मी. ब) 4 मी.
 क) 9 मी. ड) 10 मी.
  - 4) अंतर्वर्गीय प्रतियोगिता से छात्रों को निम्न में से कौनसी मदद मिलती है :-
 अ) एक-दूसरे की आलोचना में ब) खेलभावना के विकास में
 क) आक्रमकता की वृद्धि में ड) इनमें से कोई नहीं

